

Posudek diplomové práce

Název: *Volný čas jako determinanta adaptace dítěte do náhradní rodiny*

Autor: *Bc. Veronika Tůmová*

Diplomová práce Veroniky Tůmové je jednou z mála diplomových prací psaných na naší katedře, které jsou záměrným pokračováním a prohloubením již obhájené bakalářské práce. Proto jsem při posuzování této práce postupoval trochu jinak, než u ostatních diplomových prací. Základními kritérii pro posouzení předložené diplomové práce byly tedy: míra *dosažení cíle práce* a *přínos diplomové práce* ve srovnání s již obhájenou bakalářskou prací „Adaptace dítěte do prostředí náhradní rodiny“ (Pedagogická fakulta JU, 2013). Diplomandka si stanovila zajímavý a slibný cíl: „zjistit, jaký vliv má způsob trávení volného času v rodině na adaptaci dítěte do nové náhradní rodiny“ (s. 5). Rozhodla se chápat svůj výzkum jen jako „pilotní sondu do celkového problému s tím, že se tímto problémem mohou zabývat další výzkumníci“ (s. 62). Vzhledem k tomu, že autorka použila kvalitativní metodologii, nahradila výraz „hypotézy“ výrazem „předpoklady“ (s. 63); pracuje s nimi však podobně jako s hypotézami, tzn. že se snaží tyto „předpoklady“ verifikovat a jejich verifikaci považuje za výsledek svého výzkumného šetření (s. 77). Domnívám se však, že se k tomuto použití uchýlila z nouze: její výzkumná sonda totiž nemá jednoznačný závěr, který by jí umožnil odpovědět na základní výzkumnou otázku své práce, která by se v případě zkoumání jedné rodiny dala konkretizovat asi takto: *jak se odráží trávení volného času zkoumané rodiny na procesu adaptace přijatých dětí?* V popisu kasuistiky jsou sice odpovědi na tuto otázku implicitně přítomné, nejsou však na závěr shrnuty. Proto se domnívám, že cíle výzkumu bylo dosaženo pouze z části. Navíc metodice výzkumné sondy je věnována pouze jedna stránka (s. 63-64) bez odkazu na metodickou literaturu.

Pokud budeme diplomovou práci posuzovat na základě srovnání s již obhájenou bakalářskou prací, můžeme konstatovat, že autorka sice použila svou bakalářskou práci jako východisko pro diplomovou práci, ale pracovala s ní samostatně a tvořivě: některá témata bakalářské práce převzala v mnohem stručnější formě, jiná zase rozšířila a prohloubila. Proto můžeme teoretickou část práce zaměřenou na stejné téma, jakým bylo téma práce bakalářské, považovat za zdařilou. Autorka prokázala schopnost pečlivé práce s literaturou: pojmy definuje na základě pramenů, dobře je od sebe rozlišuje a správně pojmenovává problémy i principy jejich řešení. Přitom ovšem můžeme vytknout ne příliš šťastný výběr některých pramenů (např. kniha Kubátové „Sociologie životního způsobu“ dělá dojem ne zcela zdařilé kompilace).

Po stránce formální a po stránce vnějšího vzhledu je práce na standardní úrovni. Po jazykové stránce sice autorka prokázala schopnost přesně se vyjadřovat a dobře formulovat svoje i převzaté myšlenky; na druhé straně se v práci vyskytují některé jazykové nepřesnosti a překlepy.

Za závažný nedostatek předložené diplomové práce považuji určitý nesoulad mezi deklarovaným cílem práce a jejím konečným obsahem. Autorka do hloubky řeší problematiku života náhradních rodin a adaptace dětí do těchto rodin; dále věnuje dostatek pozornosti otázce volného času a jeho prožívání v rodině, na tuto otázku se zaměřuje i při svých rozhovorech s dětmi a rodiči zkoumané rodiny. Cíle práce však dosáhla pouze částečně – v práci chybí souhrnný výsledek šetření, který by odpovídal na výše naznačenou výzkumnou otázku.

Diplomovou práci Veroniky Tůmové **doporučuji** k obhajobě. Navrhuji hodnocení „velmi dobře“ nebo „dobře“, na základě průběhu obhajoby.

České Budějovice, 10. května 2015

doc. Michal Kaplánek, Th.D.
vedoucí práce